

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I
INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA
EN L'ADULTESA**

Coordinació: GALLART MASIA, SALVADOR

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA EN L'ADULTESA			
Codi	14552			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
	Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	GALLART MASIA, SALVADOR			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	30% classes teòriques 70% estudi i treball personal estudiant			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	2 crèdits avaluació i diagnòstic. 4 crèdits intervenció i tractament psicològic			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GALLART MASIA, SALVADOR	salvador.gallart@udl.cat	6	
PALAU DOMINGO, ONA	ona.palau@udl.cat	0	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Ser capaç de mostrar habilitats de comunicació interpersonal i de maneig de les emocions adequades per a una interacció efectiva amb els pacients, familiars i cuidadors en els processos d'identificació del problema, avaluació, comunicació del diagnòstic i intervenció i seguiment psicològics.
- Ser capaç d'analitzar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica, així com d'usar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'acompliment professional.
- Conèixer el marc d'actuació del psicòleg general sanitari que derivar al professional especialista corresponent en homes i dones adults i sabrà redactar informes psicològics de forma adequada en aquesta població.
- Ser capaç de desenvolupar el seu treball amb qualitat, autocrítica i en col·laboració amb altres professionals de la salut.
- Conèixer la naturalesa psicològica dels trastorns del comportament, els factors psicosocials i biològics associats als problemes de salut i malaltia.
- Saber aplicar els diferents models d'avaluació i intervenció i les tècniques i procediments que se'n deriven per a l'abordatge dels trastorns del comportament i els factors psicològics associats amb els problemes de salut i malaltia en adults.
- Saber elaborar un informe psicològic.
- Ser capaç de planificar, realitzar i, si s'escau, supervisar el procés d'avaluació psicològica del comportament humà i dels factors psicològics associats amb els problemes de salut per establir l'avaluació dels mateixos en adults.
- Ser capaç de dur a terme assessorament i intervenció en els problemes relacionats amb la salut o el malestar psicològic en l'adultesa.
- Poder dissenyar, desenvolupar i, si escau supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas, i serà capaç de dur a terme activitats de promoció i d'educació per a la salut psicològica individual i comunitària en adults.

Competències

Competències Bàsiques:

CB7 Saber aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relatius al seu camp d'estudi.

CB9 Saber comunicar les conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

CB10 Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Competències Generals:

CG1: Adquirir, desenvolupar i posar en pràctica un concepte de salut integral, on tinguin cabuda els components biopsicosocials de la mateixa, d'acord amb les directrius establertes per l'OMS.

CG2: Aplicar els fonaments de la bioètica i el mètode de deliberació en la pràctica professional, ajustant-se el seu exercici com a professional sanitari al que disposa la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

CG3: Analitzar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica.

CG4 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'acompliment professional.

CG6: Desenvolupar el seu treball des de la perspectiva de la qualitat i la millora contínua, amb la capacitat autocrítica necessària per a un exercici professional responsable.

CG7 Saber comunicar i comunicar-se amb altres professionals, i dominar les habilitats necessàries per al treball en equip i en grups multidisciplinaris.

CG8: Coneixement de les obligacions i responsabilitats del personal sanitari relatives a la confidencialitat de la informació i de la protecció de dades personals dels pacients.

Competències Específiques:

CE1 Mostrar habilitats de comunicació interpersonal i de maneig de les emocions adequades per a una interacció efectiva amb els pacients, familiars i cuidadors en els processos d'identificació del problema, avaluació, comunicació del diagnòstic i intervenció i seguiment psicològics.

CE2 Redactar informes psicològics de manera adequada als destinataris.

CE5 Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica dels trastorns del comportament humà.

CE6 Conèixer en profunditat els factors psicosocials associats als problemes de salut i malaltia.

CE7 Conèixer en profunditat els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut i malaltia, especialment els relacionats amb la salut mental.

CE8 Conèixer en profunditat els diferents models d'avaluació i intervenció en el camp de la Psicologia General Sanitària, així com les tècniques i procediments que se'n deriven per a l'abordatge dels trastorns del comportament i els factors psicològics associats amb els problemes de salut. CE9 Planificar, realitzar i, si s'escau, supervisar el procés d'avaluació psicològica del comportament humà i dels factors psicològics associats amb els problemes de salut per establir l'avaluació dels mateixos.

CE10 Dissenyar, desenvolupar i, si escau supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.-Fonaments de l'avaluació psicològica. Utilitat i finalitat de l'avaluació. Propietats psicomètriques. Diagnòstic clínic i psicomètric.

2.-Test estandarditzats de més ús. Característiques. Interpretació. Estudi de casos.

3.-L'entrevista. Entrevistes estructurades i no estructurades. Desenvolupament de l'entrevista. Estudi d'un cas. Informe psicològic.

4.-L'avaluació pericial forense. La demanda. Nomenament pericial. L'informe pericial. Estudi de casos.

5.-Anàlisi funcional de la conducta i formulació clínica. Relacions funcionals i causals. Hipòtesis d'origen i manteniment. Formulació clínica del cas. El contrast de hipòtesis. La devolució d'informació.

6.-Tècniques per a reduir l'activació. La relaxació: la relaxació progressiva de Jacobson, entrenament autogen de Schultz, entrenament en respiració-meditació de Benson. La desensibilització sistemàtica. La desensibilització i reprocessament per moviments oculars.

7.-Tècniques d'exposició. La teràpia d'implosió, exposició intensiva en viu i en imaginació.

8.-. Les tècniques operants.

9.-Tècniques d'entrenament en habilitats socials. Avaluació diagnòstica i funcional. Components de l'entrenament i tipus d'habilitats socials. Teràpia de parella.

10.-Teràpies cognitives. La teràpia racional-emotiva de Albert Ellis: components de la teràpia, principals creences irracionals. La teràpia cognitiva d'Aaron Beck: components de la teràpia, distorsions cognitives. Les teràpies d'afrontament: el model d'inoculació contra l'estrès de Meichenbaum. Habilitats de resolució de problemes. La

teràpia de esquemes de J. Young.

11.-Teràpies de tercera generació. Mindfulness. Teràpia d'Acceptació i Compromís.

12.-Teràpia de grup.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Classes magistrals.
- Conferències convidades.
- Aprenentatge basat en estudis de casos.
- Simulació.
- Tutoria individual.
- Exposicions orals dels alumnes.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

En funció de necessitats expressades pels alumnes i nivell de coneixements previs dels mateixos.

Sistema d'avaluació

Avaluació contínua:

S'avaluarà continguts exposats i lectures, presentacions i informes:

- Avaluació continguts: 50% (**dos** proves independents: 20% avaluació i 30% tractament)
- Informes avaluació i diagnòstic, exposicions a classe: 20%
- Confecció programa d'avaluació i tractament d'un cas (treball): 30%

Per aprovar la matèria es demana un mínim de 4 sobre 10 a les dos evidències d'avaluació de contingut.

Avaluació alternativa:

L'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici del semestre i acollir-se a la modalitat d'avaluació alternativa, amb dos úniques evidències d'avaluació al final de la matèria. Per fer-ho, haurà de presentar una instància a secretaria en el termini fixat i aportar documentació justificativa d'activitat laboral i/o altres situacions personals. La modalitat d'avaluació alternativa inclou un examen final on s'avaluaran els continguts 60 % i la confecció d'un programa d'avaluació i tractament d'un cas (treball): 40%

Per aprovar la matèria es demana un mínim de 4 sobre 10 a les dos evidències.

Bibliografia i recursos d'informació

Curs: 2019-2020

TEMARI:

1.-Fonaments de l'avaluació psicològica. Utilitat i finalitat de l'avaluació. Propietats psicomètriques. Diagnòstic clínic i psicomètric.

Lectura: Rosset, C. (2005). *Los instrumentos de evaluación psicológica*. (pp. 89-134). Dins de C. Moreno Rosset. *Evaluación psicológica. Concepto, proceso y aplicación en las áreas del desarrollo y la inteligencia*. Madrid: Editorial Sanz y Torres.

2.-Test estandarditzats de més ús. Característiques. Interpretació. Estudi de casos.

Lectura: Calero, M.D. i Padilla, J.L. (2014). *Técnicas psicométricas: Los tests*. (pp. 299-333). Dins R. Fernández-Ballesteros. R. *Evaluación psicológica: conceptos, métodos y estudio de casos*. Madrid: Editorial Pirámide (2na edició).

.3-L'entrevista. Entrevistes estructurades i no estructurades. Desenvolupament de l'entrevista. Estudi d'un cas. Informe psicològic.

Lectura: Maganto, C. i Creus, S. (2005). *La entrevista psicológica*. (pp. 189-242). Dins de C. Moreno Rosset. *Evaluación psicológica. Concepto, proceso y aplicación en las áreas del desarrollo y la inteligencia*. Madrid: Editorial Sanz y Torres.

4.-L'avaluació pericial forense. La demanda. Nomenament pericial. L'informe pericial. Estudi de casos.

Lectura: Aluja, A. (2006). *El informe psicológico en los tribunales de justicia*. (pp. 591-641) Dins J. y E. Garrido (Eds.). *Manual de Psicología Jurídica*. Madrid: McCraw Hill.

5.-Anàlisi funcional de la conducta i formulació clínica. Relacions funcionals i causals. Hipòtesis d'origen i manteniment. Formulació clínica del cas. El contrast de hipòtesis. La devolució d'informació.

Lectura: Castro Camacho, L. y Ángel de Greiff, E. (1998). *Análisis conductual I: esquema de análisis e instrumentos de evaluación*. En Caballo, C.E. (Dir.). *Manual para el tratamiento cognitivo-conductual de los trastornos psicológicos*. Vol.2. *Formulación clínica, medicina conductual y trastornos de relación*, Madrid: Siglo XXI. (3-79).

6.-Tècniques per a reduir l'activació. La relaxació: la relaxació progressiva de Jacobson, entrenament autogen de Schultz, entrenament en respiració-meditació de Benson. La desensibilització sistemàtica. La desensibilització i reprocessament per moviments oculars.

Lectura: Olivares, J., Méndez, F.X. y Beléndez, M. (2010). *Técnicas de relajación y respiración*. En J. Olivares y F.X. Méndez. *Técnicas de modificación de conducta*. (pp. 27-70). Madrid: Biblioteca Nueva.

Lectura: Olivares, J., Méndez, F.X. y Beléndez, M. (2010). *La desensibilización sistemática*. En J. Olivares y F.X. Méndez. *Técnicas de modificación de conducta*. (pp. 79-102). Madrid: Biblioteca Nueva.

7.-Tècniques d'exposició. La teràpia d'implosió, exposició intensiva en viu i en imaginació.

Lectura: Olivares, J., Méndez, F.X. y García-López, L.J. (2010). *Técnicas de exposición: la inundación*. En J. Olivares y F.X. Méndez, *Técnicas de modificación de conducta*. (pp. 113-132). Madrid: Biblioteca Nueva.

8.- Les tècniques operants.

Lectura: Olivares, J., Méndez, F.X. y Beléndez, M. (2010). *Técnicas operantes*. En J. Olivares y F.X. Méndez. *Técnicas de modificación de conducta*. (pp. 133-184). Madrid: Biblioteca Nueva.

9.-Tècniques d'entrenament en habilitats socials. Avaluació diagnòstica i funcional. Components de l'entrenament i tipus d'habilitats socials. Teràpia de parella.

Lectura: Olivares, J., Méndez, F.X. y Beléndez, M. (2010). *Entrenamiento en habilidades sociales*. En J. Olivares y F.X. Méndez. *Técnicas de modificación de conducta*. (pp.337-358). Madrid: Biblioteca Nueva.

10.-Teràpies cognitives. La teràpia racional-emotiva de Albert Ellis: components de la teràpia, principals creences irracionals. La teràpia cognitiva d'Aaron Beck: components de la teràpia, distorsions cognitives. Les teràpies d'afrontament: el model d'inoculació contra l'estrès de Meichenbaum. Habilitats de resolució de problemes. La teràpia de esquemes de J. Young.

Lectura: Olivares, J., Méndez, F.X. y Beléndez, M. (2010). *Técnicas de reestructuración cognitiva*. En J. Olivares y F.X. Méndez. *Técnicas de modificación de conducta*. (pp. 409-434). Madrid: Biblioteca Nueva.

Lectura: Olivares, J., Méndez, F.X. y Beléndez, M. (2010). *Técnicas de habilidades de entrenamientos*. En J. Olivares y F.X. Méndez. *Técnicas de modificación de conducta*. (pp. 443-474). Madrid: Biblioteca Nueva.

Lectura: Olivares, J., Méndez, F.X. y Beléndez, M. (2010). *Técnicas de resolución de problemas*. En J. Olivares y F.X. Méndez. *Técnicas de modificación de conducta*. (pp. 485-518). Madrid: Biblioteca Nueva.

11.-Teràpies de tercera generació. Mindfulness. Teràpia d'Acceptació i Compromís.

Lectura: Luciano, M.C., Valdivia, S., Gutiérrez, O. y Páez-Blarrina, M. (2006). *Avances desde la Terapia de Aceptación y Compromiso (ACT)*. *eduPsykhé*, 5, 2, 173-201.

Lectura: Ramos, N., Recondo, O., Enriquez, H., Díaz, N. R., Pérez, O. R., & Anchondo, H. E. (2012). *Practica la inteligencia emocional plena: Mindfulness para regular nuestras emociones*. (pp. 19-40). Editorial Kairós.

Lectura: Linehan, M. M. (2012). *Manual de tratamiento de los trastornos de personalidad límite*. Grupo Planeta Spain.

12.-Teràpia de grup.

Lectura: Vinogradov, S., i Yalom, I. D. (2012). *Guía breve de psicoterapia de grupo/A concise guide to group psychotherapy*. (pp. 15-42). Paidós.